

Łosień Tomasz, Mędrak Anna, Plaskacz Paweł, Bajerska Izabela, Reut Magdalena, Dragon Emilia, Polko Martyna, Cebula Aleksandra. The influence of Academic Sports Associations on the development of a sports career. *Journal of Education, Health and Sport*. 2017;7(5):1020-1025. eISSN 2391 - 8306. DOI <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.1256539>
<http://ojs.ukw.edu.pl/index.php/johs/article/view/5543>

The journal has had 7 points in Ministry of Science and Higher Education parametric evaluation. Part B item 1223 (26.01.2017).1223 *Journal of Education, Health and Sport* eISSN 2391-8306 7

© The Author (s) 2017;

This article is published with open access at Licensee Open Journal Systems of Kazimierz Wielki University in Bydgoszcz, Poland

Open Access. This article is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Noncommercial License which permits any noncommercial use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author(s) and source are credited. This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited. This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits unrestricted, non commercial

use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited.
The authors declare that there is no conflict of interests regarding the publication of this paper.
Received: 17.10.2017. Revised: 22.10.2017. Accepted: 27.10.2017.

The influence of Academic Sports Associations on the development of a sports career

Wpływ Akademickich Związków Sportowych na rozwój kariery sportowej

Tomasz Łosień¹, Anna Mędrak², Paweł Plaskacz³, Izabela Bajerska³, Magdalena Reut², Emilia Dragon², Martyna Polko², Aleksandra Cebula⁴

¹ Zakład Rehabilitacji Leczniczej, Katedra Fizjoterapii, Wydział Nauk o Zdrowiu w Katowicach, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

² Koło Naukowe przy Zakładzie Rehabilitacji Leczniczej, Wydział Nauk o Zdrowiu w Katowicach, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

³ Oddział Rehabilitacji Neurologicznej, GCZD, SPSK nr 6 w Katowicach

⁴ Gabinet Masażu i Rehabilitacji

Key words: AZS, sport, students

Słowa kluczowe: AZS, sport, studenci

Abstract

Introduction: Young people who continue their education at universities do not have to give up their physical activity. The existence of Academic Sports Unions allows you to continue and develop your sporting career. A significant number of students regularly participating in AZS classes have a chance to develop their sporting career. The possibility of obtaining a sports scholarship is an additional motivation for students to pursue their own scientific and sporting goals. Sport through the process of self-improvement introduces a specific discipline to everyday life, teaches regularity, diligence and good organization of time. **The aim of the study:** 1) Did you start your education at a university by limiting or giving up sports?, 2) Do universities and AZS help develop a sports career? 3) Did the students of AZS influence the development of their sports career? **Material and methods:** 204 students participated in the study, an original questionnaire consisting of 26 questions was used. The questions concerned, among others: forms of physical activity and training experience, the impact of undertaking education at a university on the development of a sports career. **Results and conclusions:** Over 80% of respondents did not give up their sport before starting their studies. Over 50% of respondents believe that AZS and universities support the development of young athletes, giving the opportunity to get better and better results.

Streszczenie

Wstęp: Młodzi ludzie kontynuujący edukację na uczelniach wyższych nie muszą rezygnować z podejmowanych wcześniej form aktywności fizycznej. Istnienie Akademickich Związków Sportowych umożliwia kontynuowanie oraz rozwijanie kariery sportowej. Znaczna ilość studentów regularnie uczestnicząca w zajęciach AZS ma szansę na rozwój swojej kariery sportowej. Możliwość uzyskania stypendium sportowego jest dodatkową motywacją dla studentów do realizowania własnych celów zarówno naukowych jak i sportowych. Sport poprzez proces samodoskonalenia się wprowadza swoistą dyscyplinę do życia codziennego, uczy regularności, sumienności i dobrej organizacji czasu. **Cele pracy:** 1) Czy rozpoczęcie nauki na uczelni wyższej wpłynęło na ograniczenie lub rezygnację ze sportu?, 2) Czy uczelnie i AZS pomagają w rozwoju kariery sportowej?, 3) Czy w odczuciu studentów AZS wpłynął na rozwój ich kariery sportowej? **Materiał i metody:** W badaniu wzięło udział 204 studentów, wykorzystano autorski anonimowy kwestionariusz składający się z 26 pytań. Pytania dotyczyły między innymi: formy aktywności fizycznej oraz stażu treningowego, wpływu podjęcia edukacji na uczelni wyższej na rozwój kariery sportowej. **Wyniki i wnioski:** Ponad 80% respondentów nie zrezygnowało z uprawianego wcześniej sportu po rozpoczęciu studiów. Ponad 50% ankietowanych uważa iż AZS i uczelnie wspierają rozwój młodych sportowców, dając możliwość uzyskania coraz lepszych wyników.

Wstęp

Aktywność fizyczna od najmłodszych lat towarzyszy znacznej części naszego społeczeństwa. Wpływa ona na rozwój zarówno ruchowy jak i psychiczny. Choć podejmowana z różną intensywnością oraz częstotliwością stanowi jeden z kluczowych elementów życia (Bajerska-Jarzębowska et al. 2004; Sochocka, Wojtyłko 2013). Przełomowym momentem dla osób aktywnych jest rozpoczęcie edukacji na uczelniach wyższych. Zmiana środowiska, często miejsca zamieszkania, konieczność usamodzielniania się młodych ludzi, stanowią problemy mogące wpłynąć na zmianę dotychczasowego aktywnego trybu życia (Drozdek, Małolepsza 2014; Kostyra 2015).

Akademickie Związki Sportowe (AZS) dają możliwość kontynuowania wcześniej podejmowanej aktywności fizycznej oraz dalszego rozwoju kariery sportowej. Ponadto studenci mogą zacząć uprawiać dyscypliny sportowe, których nie trenowali np. z powodu braku sekcji sportowych we wcześniejszym miejscu zamieszkania, dużych kosztów treningów (Drozdek, Małolepsza 2014; Gilak, Lipska 2016; Kostyra 2015, Owsiany 2016).

Niskie koszty uczestnictwa w AZS, łatwy oraz powszechny do nich dostęp stanowią motywację dla osób wcześniej mało aktywnych do czynnego w nich uczestnictwa, a dla osób wcześniej trenujących na rozwój kariery sportowej. Możliwość uzyskania stypendium sportowego poprzez korzystanie z szerokiej oferty AZS stanowi dużą motywację do aktywnego uczestnictwa. Umożliwia to studentom realizowanie ich celów zarówno na tle sportowym jak i naukowym (Kostyra 2015).

Sport u młodych ludzi wpływa na proces samodoskonalenia, daje możliwość rywalizacji zarówno z własnymi słabościami, jak i rówieśnikami. Wpływa na rozwój pozytywnych cech charakteru, uczy sumienności, regularności, dobrej organizacji czasu,

co predysponuje młodych ludzi do odnoszenia sukcesów w innych dziedzinach życia (Zaniewska 2012).

Cele pracy

Celem niniejszego opracowania jest próba odpowiedzi na następujące pytania:

- 1) Czy rozpoczęcie nauki na uczelni wyższej wpłynęło na ograniczenie lub rezygnację ze sportu?
- 2) Czy uczelnie i AZS pomagają w rozwoju kariery sportowej?
- 3) Czy w odczuciu studentów AZS wpłynął na rozwój ich kariery sportowej?

Material i metody

W badaniu uczestniczyło 204 studentów 125 mężczyzn (61%) oraz 79 kobiet (39%) z 4 śląskich uczelni wyższych. Każda z badanych osób miała wypełnić autorski kwestionariusz składający się z 26 pytań, rozprawdany w formie elektronicznej. Pytania dotyczyły formy podejmowanej aktywności fizycznej, stażu treningowego, możliwości kontynuacji uprawianego wcześniej sportu, wpływu podjęcia edukacji na uczelni wyższej na rozwój kariery sportowej. W 3 pytaniach wykorzystana została zmodyfikowana skala Likerta.

W celu sprawdzenia normalności rozkładu analizowanych cech wykonano test W Shapiro-Wikla. Wykonano statystykę opisową wieku, obliczono korelację liniową Rho Spearmana analizowanych cech. Poziom istotności statystycznej przyjęto na poziomie $p < 0,05$ dla wszystkich analizowanych cech. Dla określenia poziomu różnic pomiędzy uczelniami wyższymi wykorzystano analizę wariancji ANOVA. Analizę statystyczną wykonano przy użyciu programu Statistica 12.5.

Wyniki

Grupa badana była jednorodna pod względem parametrów poddanych analizie statystycznej oraz statystyce opisowej. W badaniu wzięło udział 204 studentów w wieku od 19 do 27 lat (średnia $22,8 \pm 2,6$). Szczegółowe dane zostały przedstawione w tabeli 1.

Tabela 1. Wiek grupy badanej

N ważnych	Min	Max	Średnia	Mediana	Odchylenie standardowe
204	19	27	22,8	23	2,6

W badaniu uczestniczyło 125 mężczyzn (61,3%) w wieku od 19 do 27 lat (średnia $23,1 \pm 2,9$). Szczegółowe dane zostały przedstawione w tabeli 2.

Tabela 2. Wiek grupy badanej (mężczyźni)

N ważnych	Min	Max	Średnia	Mediana	Odchylenie standardowe
125	19	27	23,1	23	2,9

W badaniu wzięło udział 79 kobiet (38,7%) w wieku od 19 do 26 lat (średnia $28,8 \pm 2,6$). Szczegółowe dane zostały przedstawione w tabeli 3.

Tabela 3. Wiek grupy badanej (kobiety)

N ważnych	Min	Max	Średnia	Mediana	Odchylenie standardowe
79	19	26	28,8	23	2,6

Dla określenia różnic pomiędzy rodzajem uczelni wyższej a koniecznością ograniczenia lub rezygnacji ze sportu wykonano analizę wariancji ANOVA. Szczegółowe dane zostały przedstawione w tabeli 3.

Tabela 4. Różnice pomiędzy rodzajem uczelni wyższej a koniecznością ograniczenia lub rezygnacji ze sportu.

	F	p
<i>Czy rozpoczęcie nauki na uczelni wyższej wpłynęło na ograniczenie lub rezygnację ze sportu?</i>	2,33	0,048

Analiza wariancji ANOVA wykazała istotną statystycznie różnicę pomiędzy rodzajem uczelni wyższej, a koniecznością ograniczenia uprawiania sportu. Jednakże aż 80 % ankietowanych deklaruje, że podjęcie nauki na uczelniach wyższych nie zmusiło ich do całkowitej rezygnacji z uprawiania sportu. Najczęściej ze sportu rezygnować musieli studenci Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, najrzadziej Uniwersytetu Ekonomicznego.

Analiza korelacji liniowej wykazała średnią istotną statystycznie korelację pomiędzy koniecznością zmianą uprawiania sportu z zawodowego na amatorski, a podjęciem nauki na uczelni wyższej. Szczegółowe dane zostały przedstawione w tabeli 5.

Tabela 5. Korelacja pomiędzy koniecznością zmiany uprawiania sportu z zawodowego na amatorski a podjęciem nauki na uczelni wyższej.

N ważnych	Wartość korelacji	P
204	0,41	< 0,048

W większości 54% ankietowani stwierdziło, że AZS oraz uczelnie mogą wspierać rozwój kariery sportowej, lecz tylko 33% respondentów subiektywnie stwierdziło iż AZS pozytywnie wpłynął na ich rozwój sportowy.

Dyskusja

Studenci aktywni sportowo przed podjęciem nauki na uczelniach wyższych dzięki istnieniu Akademickich Związków Sportowych mają możliwość kontynuowania oraz rozwoju swojej kariery sportowej. Szeroki dostęp do dużej ilości dyscyplin, niski koszt treningów oraz ogólna dostępność, pozwala ponadto osobom dopiero wkraczającym na ścieżkę kariery sportowej, na odnalezienie odpowiedniego sportu dostosowanego do ich możliwości (Janowska et al. 2016; Kostyra 2015).

Dużym utrudnieniem dla osób chcących uprawiać sport jest ograniczona ilość czasu, zmiana trybu życia, brak motywacji, poświęcenie się tylko i wyłącznie zagadnieniom związanym z obecnym kierunkiem. Powyższe czynniki mogą stanowić powód dla całkowitej rezygnacji z podejmowanej wcześniej aktywności lub zmiany zawodowego uprawiania sportu na amatorski. Wśród ankietowanych można było zaobserwować dwa trendy. Osoby uprawiające przed podjęciem nauki na uczelni wyższej sport zawodowo w nieznacnej większości negatywnie oceniały wsparcie uczelni i AZS w rozwoju ich kariery. Osoby uprawiające sport amatorsko oceniały wsparcie pozytywnie. Wynikać może to z dużej ilości zajęć dydaktycznych oraz dodatkowych obowiązków, które nie pozwalają na całkowite poświęcenie się treningom (Kochanowicz, Hansdorfer-Krzon 2013).

Możliwość uzyskania stypendium sportowego, dzięki aktywnemu uczestnictwu w AZS, daje możliwość poprawy standardu życia, możliwości rozwoju zarówno kariery naukowej jak i sportowej. Rywalizacja sportowa w dużej mierze przyczynia się do uodpornienia na czynniki stresogenne, predysponuje do eliminowania własnych słabości, co przekładać się może na lepsze wyniki naukowe (Janowska et al. 2016; Kostyra 2015) .

Kontynuacja edukacji na uczelniach wyższych nie musi wiązać się z porzuceniem przez studentów kariery sportowej. AZS będący integralną częścią szkolnictwa wyższego

umożliwia szeroki rozwój sportowy oraz daje możliwość rywalizacji sportowej na szczeblu ogólnopolskim oraz europejskim (Drozdek, Małolepsza 2014; Kostyra 2015; Owsiany 2016).

Bibliografia

1. Bajerska-Jarzębowska J., Jeszka J., Człapka-Matyasik M., Zielke M., Sposób żywienia, parametry antropometryczne stanu odżywienia i wydolność fizyczna wybranej grupy studentów, *Żywność: nauka - technologia - jakość*, 2004 R. 11, nr 3 (40), 9-17
2. Drozdek-Małolepsza T., Sport kobiet w działalności Akademickiego Związku Sportowego w okresie II Rzeczypospolitej. Zarys dziejów, *Prace naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie Pedagogika* 2014, t. XXIII, s. 485–497
3. Gulak-Lipka P., Rola menedżera sportowego w dwutorowej karierze sportowca, *Quality in sport* (2) 2016, s. 43-57,
4. Janowska P., Wojdat M., Antkowiak M., Stępiak R., Adam M., Samoocena, a wybrane elementy pozycji społecznej judoków, *Journal of Education, Health and Sport*. 2016;6(9):664-673.
5. Kochanowicz B., Hansdorfer-Korzon R., Postawy studentów kierunku fizjoterapii wobec aktywności fizycznej, *Ann. Acad. Med. Gedan*, 2013(43), 19-28
6. Kostyra A., Kariera dwutorowa: sportowiec-student i sportowiec-pracownik, *Journal of Education, Health and Sport*, 2015;5(7):11-25.
7. Owsiany M., Student-sportowiec w amerykańskim modelu sportu- charakterystyka sportu, *Journal of Education, Health and Sport*, 2016;6(8):815-822.
8. Sochocka L., Wojtyłko A., Aktywność fizyczna studentów studiów stacjonarnych kierunków medycznych i niemedycznych, *Medycyna Środowiskowa - Environmental Medicine* 2013, Vol. 16, No. 2, 53-59
9. Zaniewska K., Kultura czasu wolnego młodzieży akademickiej średniego miasta, *Colloquium Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych AMW*, 2012 (3), 123-144